

SK:

Pienet tytöt

*Joka huone leikitty
kaikki piiloon huudettu
"saa tulla"
jäätelövarastot huvenneet
prinsessapöly leijuu vielä huoneissa.
"kotta tullan takat"
halit ja heippa,
mummo ja pappa
ottaa voimapäikkärit,
kun takavalot häipyvät
ikävän kyynel tipahtaa poskelle.*

AE: Runon "Pienet tytöt" on kirjoittanut Lea Nieminen. Se on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 2/2014.

TT: Tervetuloa jälleen hyvien runojen pariin. Minä olen Tuomas Talvila ja tämä on Eläkeläiset ry:n runoradio. Tämänkertaiseksi vieraaksi tänne Eläkeläiset ry:n toimistostudiolle olemme saaneet Soile Kaarnajärven helsinkiläisestä Malmin Eläkeläiset ry:stä. Tervetuloa.

SK: Kiitos

Sairaana

*Kosketa minua
olen ja tunnen
lämmen kätesi olkapäälläni
olen se mytty valkoisen lakanan alla
Rakastan sinua, niin kuin aina
väkevillä sanoilla suurilla, jotka
ovat sinulle tutut
Onnellista tietää, sinä jatkat
minä jään*

AE: Runon "Sairaana" on kirjoittanut Anneli Kukkonen. Runo on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 1/2019.

TT: Soile, missä ja milloin kipinä runouteen sinulla oikein on syttynyt?

SK: Se on tullut jo lapsuudesta. Ihmettelin aina, kun minut pistettiin kerhoissa esittämään runoja ennen kouluikäkin jo. Ja mä en tykännyt yhtään niistä. Ja koulussa laitettiin lukemaan aina Pessi ja Illuusiaa. Ja siitäkään mä en tykännyt. Mutta sitten se... tuli.

Kana

Minä

kautta-aikojen kana.

Olen kuoputtanut maata

maan matosiakin etsien

toukankin sieltä saaneena.

Kaakatuksen ilosta

olen ilmoille antanut

munat pesääni teille hautonut.

Vaan tänään

telkien taakse olen suljettu.

Vain muistot siitä

kun on vapaana kuljettu.

Nyt vain syödä pitää

ja munia tehdä lisää ja lisää.

Tämä on siis kanan eloa

kun pitää käydä koneen tehoa.

Ei ihmislastakaan enää näy

vain syöttörobotti täällä käy.

Liekö kauan enää mulla jalkoja

tehty on minusta paikalla seisvoja.

Jos vapaus mulle vielä koittaa

riemun kotkotukset tahdon ilmoille soittaa.

Siis haluan olla iloinen kana.

Tule – ja avaa rautainen haka.

AE: Runon ”Kana” on kirjoittanut Altti Rintala Runo on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 6/2018.

TT: Kuvailenko millaisista palasista runousharrastuksesi oikeastaan koostuu?

SK: Minä nyt kattelen kirjoistakin sellaista, mitkä sopii minun luonteelleni. Nytkin minä sain kirjoja Korsosta, kun kävin tapaamassa ystävääni, jonka mies oli kuollut vähän aikaa sitten, häneltä sain runokirjoja. Ja kattelin niistä, että mitkä käy minun luonteelleni. Ei kaikki käy. Kaikki ei pure.

Muistojen Riihelä ja naapuri

Taas muistelen vanha Riihelää

lapsuusaikani tukikohtaa.

On mökki lahonnut pois, sitä en enää nää,

mut’ muisto lämpimänä hohtaa.

Oli synkät, nokiset seinät sen,

ne oli hirsiiä vanhan riihen.

Mutta tunne oli mökissä turvallinen,

lämmin tulla oli tupaan siihen.

Isä kirveensä, sahasa teroitti,

lähti raskaaseen metsätyöhön.

Äiti pientareilla lehmäänsä paimensi,

kutoi sukkaa myöhäiseen yöhön.

Me lapsetkin jouduimme oppimaan,

että köyhän on tehtävä työtä.

Työllä ihmisarvoa mitataan,

toimeentulokin tulee sen myötä.

Oli lähellä iso naapuri

"Valopirtti", työväentalo.

Siellä nuoretkin kisaili, pelasi,

hiukan mukana aatteenkin palo.

Niin Riihelän tupa hämärä

turvas askeleet, kun olin pieni.

Se "Valopirtin" kanssa yhdessä

myös viitoitti tulevan tieni

AE: Runon "Muistojen Riihelä ja naapuri" on kirjoittanut Olavi Viikki. Runo on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 3/2014.

TT: Mitä runot sinulle merkitsevät?

SK: Tässä elämäntilanteessa ne on henkireikä. Illallakin vielä ennen nukkumaanmenoa saatan lukea runoja. Ja sitten – yö sitten menee runoillessa. Välillä, kun kuoroon opettelen lauluja ulkoa, mies tuumii että "jaaha, pidit konsertin taas viime yönä". Sit sinne väliin menee kuulemma runojakin.

Valo

Sain lampun eteiseen, ennen pimeitä.

Poika sen sinne ripusti.

Tyttärensä totesi valaisevan.

Miksi sulla mummo on haavoja kasvoissa?

Ai onko? Ne ovat ryppyjä, sellaisia

elämän viivoja, minua.

Miksi kaikilla mummoilla on lyhyet hiukset?

Jaa – ettei tartte vääntää paplareita.

Mitä ne on?

Pistelin parsinneulaa sukan reikään

ja mietin – lisää kysymyksiä ja varauduin.

Oivaa aivojumbppaa.

Teki iltaa, kuun valo taittui lattiaan.

Sammutin lampun.

Öitä, tyttökulta!

AE: Runon "Valo" on kirjoittanut Riitta "Suhis" Suhonen. Se on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 1/2018. Runot lausui Soile Kaarnajärvi. Runot äänitettiin Eläkeläiset ry:n toimistolla 14:9.2020.

TT: Milloin runous on koskettanut sinua tavanomaista voimakkaammin, millaisessa tilanteessa.

SK: Silloin, kun elämä oli kotona vähän tiukempaa. Siitä nyt en paremmin kerro, mistä se johtui, mutta silloin tuli enemmän luettua runoja ja haettua sellaista henkireikää itselle kun ei elämää jaksaa. Niistä saa voiman. Ja sitä voimaa on tarvittu.

Mennyt

*Hän on mennyt tunturiin,
revontulten loisteeseen.*

*Meni pakkaseen
rakotulen äärelle.*

*Meni valoisaan kesään
suopursuna tuoksumaan
ja hillana kukkimaan.*

*Hän kuukkelina lentää,
sinirintana laulaa.*

*Jätti toivonsa.
Jätti lämpönsä
ja rakkautensa,*

*jätti ilonsa
ja voimansa*

ihmisten mieliin.

AE: Runon ”Mennyt” on kirjoittanut Impi Jääskeläinen. Se on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 2/2019.

TT: Miten kannustaisit toisia ihmisiä myös runouden pariin?

SK: Se on hyvin vaikea sanoa, millä tavalla toiset... Toisilla on käynyt, että kun mä olen lukenut runoja heille, ovat pyytäneet sitten, että saaks mä lainaksi kirjan sulta, että he lukee sitä sitten. Ja minä sitten sanon, että kirjastosta saa myös kivoja runoja, mitkä käy. Kattokaa, mikä sopii teille, mikä puree teitä, kun te luette sen kerran. Ei kaikki käy.

Teatteri

Seison lavalla,

valo kohtaa katseeni,

varjot takana vaihtuu.

Jännitys leijuu mustassa

taustassa.

Hengitän tilan antamaa

pirstaleista tunnelmaa.

Esitys ohi. Hengitys kulkee.

Teatteri sulkeutuu.

AE: Runon ”Teatteri” on kirjoittanut Salli Kajosmäki. Runo on julkaistu Eläkeläinen-lehden numerossa 4/2019.